

Дзяржаўная ўстанова адукацыі
«Грыцкавіцкі навучальна-педагагічны комплекс
дзіцячы сад - сярэдняя школа»

БЕЛАРУСЬ МАЯ СІНЯВОКАЯ
(гутарка)

Молчан Таццяна Аляксандраўна,
выхавальнік дашкольнай установы
без кваліфікацыйнай катэгорыі

аг. Грыцкевічы, 2022

Праграмныя задачы: сістэматызаваць уяўленні дзяцей аб Беларусі; пашырыць веды дзяцей аб экасістэме "рака", "возера", "мора"; удакладняць уяўленне аб аздарэўленчым, эстэтычным і г.д. значэнні рэк, азёр, мораў у жыцці чалавека; развіваць цікавасць да насельнікаў рэк, азёр, мораў; развіваць у дзяцей эстэтычнае ўспрыманне, любоў да прыроды; выхоўваць беражлівыя адносіны да прыроднага асяроддзя, жаданне захоўваць чысціню навакольнага асяроддзя.

Ход занятку:

- Дзеці, нагадайце мне, як называецца краіна, у якой мы жывем? (Беларусь)

- Паглядзіце на карту нашай краіны. Як вы думаеце, што за тоненькія сінія лініі і блакітныя плямы на карце нашай краіны? (рэкі, азёры)

Неба чыстае і глыбокае

І бярозавыя ціхі гай

Беларусь мая, сінявокая,

Беларусь мая - родны край!

- Чаму нашу краіну называюць «сінявокай»? (шмат рэк, азёр, вадаёмаў.)

- Ці ведаеце вы, што ў Беларусі цячэ 20800 рэк. Для таго, каб вам стала зразумела, як гэта шмат, уявіце сабе, што рэкі - гэта малыя з 100 такіх дзіцячых садоў, як наш.

Ёсць рэкі вялікія і магутныя,

Ёсць зусім маленькія і ціхія рачулкі.

- Я вам адкрыю адзін сакрэт. Самая доўгая рака, якая праходзіць па тэрыторыі Беларусі - Дняпро.

- І цячэ гэтая рака далёка - далёка, у Чорнае мора. Хто з вас купаўся і адпачываў на Чорным моры, той ведае, каб дабрацца да яго, трэба ляцець самалётам некалькі гадзін ці ехаць на цягніку некалькі дзён. Так далёка яно ад нашай вёскі.

- Цяпер вы ўяўляеце, наколькі доўгая рака Дняпро.

- А калі будзеце купацца ў Чорным моры, памятайце, што ў ім ёсць вада з Беларусі.

- Якія назвы беларускіх рэк вы ведаеце? (Нёман, Дняпро, Свіслач, Бярэзіна, Прыпяць і інш.)

- Я прапаную палюбавацца прыгажосцю беларускіх рэк.

Гульня «Скончы прапанову»

- Рабяты, як завецца рака, якая працякае ў горадзе Мінску? (Свіслач).

- Давайце паспрабуем апісаць яе. Якая рака Свіслач? (неглыбокая, прыгожая, звільстая, чыстая, прыбраная...)

- Ці можна падарожнічаць па рацэ. А калі можна - на чым? (катэры, лодках, катамаранах).

- А як вы думаеце, чаму па рацэ не ходзяць вялікія караблі? (Рака невялікая, неглыбокая, нешырокая).

- Якія азёры ёсць у Беларусі? (возера Нарач, Браслаўскія азёры)

- Ці ведаеце вы, што ў Мінску ёсць мора. Можна быць нехта ведае, як яно называецца? (Мінскае мора).

- Вядома, яно не такое вялікае, як Чорнае мора. Цікава яно тым, што яно штучнае - яго стварылі людзі.

- Як можна цікава правесці час на моры? (загараць, купацца, катацца на катэры, лодках, катамаранах, займацца рознымі відамі спорту, лавіць рыбу, адпачываць).

Загадка:

У вадзе жывая, на сушы мёртвая, Хто гэта? (рыба).

- Якія рыбы жывуць у нашых беларускіх рэках і азёрах? (карасі, акуні, ляшчы, шчупакі, самы, вугры, ракі і г.д.)

- Паглядзіце дзеці на шчупака і скажыце, чым ён адрозніваецца ад іншых рыб? (Вялікімі, вострымі зубамі, памерам, афарбоўкай).

- Навошта шчупаку такія вялікія і вострыя зубы? (ён сілкуецца маленькімі рыбкамі. Гэта рыба - драпежніца)

Гульня "Хто гэта страціў?"

- Рабяты, хто яшчэ з насельнікаў рэк і азёр сілкуецца рыбай?

Загадкі:

- Стракатая казюшка - ловіць жаб

Ходзіць у развалачку, спатыкалачку. (качка)

- Гэтая птушка вельмі прыгожая, у яе доўгая шыя. Яна ўся белая. Калі яна плавае, усе любуюцца яе прыгажосцю. Хто гэта? (лебедзь)

- Вадзяныя майстры будуць хату без сякеры,

Дом з галля і ціны, і плаціну (бабёр)

- Хто з вас ведае, якія расліны растуць у вадзе, на рэках, азёрах, балотах, у вадаёмах? (чамышы, гарлачыкі, лілей...)

- Калі б мы з вамі змаглі апусціцца на дно ракі ці возера, што б мы яшчэ ўбачылі? (рознае багавінне).

- Прырода падарыла нам прыгожыя рэкі, азёры. Як чалавек павінен ставіцца да навакольнай яго прыроды? (Чалавек павінен берагчы, ахоўваць, шанаваць прыгажосць прыроды)

- Што гэта значыць, берагчы, ахоўваць, шанаваць прыроду?

- Для таго, каб з намі не здарылася нічога нечаканага на прыродзе, а таксама для таго, каб мы выпадкова не нашкодзілі прыродзе, давайце паспрабуем скласці правілы бяспечных паводзін у прыродзе.